

ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟ

I. ΠΔΗΡΕΣΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ 1G IV² I 118

1. ΠΑΕΥΡΑ Α

Εἰσαγωγικό Σημείωμα

‘Η ἐπιγραφὴ αὐτῆ, μιὰ ἀπὸ τὶς στῆλες τῶν «ἀναλωμάτων» τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ στὴν Ἐπίδαυρο, δημοσιεύτηκε ἀπὸ τὸν Fraenkel στὶς IG IV 149δ. Ὁ Hiller τὴν ἀναδημοσιεύει ἀπαράλλαχτη στὶς IG IV² I (118) γιατί, διγνωστὸ γιὰ ποιὸ λόγο, δὲν τὴν ἔχειτε τὸν ἀκιρὸ ποὺ ἔμεινε στὸ Ἱερὸ ἐποιμάζοντας τὴν νέα ἔκδοση τῶν ἐπιγραφῶν.

Ἐκτὸς ἀπὸ λίγα πράγματα στὴν ἀλλη πλευρὰ (ἐντελῶς ἀδιάβαστη ὡς τὰ τώρα) μπόρεσα καὶ σ' αὐτὴ τὴν διαβασμένη πλευρὰ νὰ ἔξιχνιάσω ἀρκετὰ περισσότερα, ποὺ προσθοῦν σημαντικὰ τὴν γνώση τῆς ἐπιγραφῆς καὶ μᾶς ἀποκαλύπτουν ποσ ἀκριβῶς ἀναφέρεται, ὥστε ἡ δημοσίευση τοῦ πληρέστερου κειμένου νὰ γίνεται ὑποχρέωση, γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν νέων σπουδείων ποὺ μᾶς προσφέρει.

Δύο εἶναι τὰ κλειδιά τῆς νέας ἀνάγνωσης, ή μνεία (τρεῖς φορὲς) τοῦ δνόμυκτος τοῦ Θρασυμήδη, καὶ μαζὶ μὲ τὶς ἀλλες, χωρὶς αὐτὸν ἀκατανόητες, προμήθειες, ή συχνὴ ἀναγραφὴ τοῦ ἐλέρχοντα, ποὺ δὲν χωρεῖ ἀμφισσοί πώς προσορίζεται γιὰ τὸ χρυσελεφάντινο ἀγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ποὺ ἔφτιαξε ὁ Θρασυμήδης.

Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει καὶ ἡ ἀγαλμάτων γλυφὰ (στ. 17, βλ. σχόλια). Εἶναι λοιπὸν βέβαιο πώς ἔνα μέρος τουλάχιστο ἀπὸ τὶς δαπάνες ἀναφέρεται στὴν κατασκευὴ τοῦ χρυσελεφαντίνου ἀγάλματος, δὲν εμπαστε δημοσίευση ἀν παράλληλα δὲν γίνονταν καὶ ἀλλες ἐργασίες στὸν ναό· ἐγὼ κλίνω πρὸς τὴν πρώτη ἀποψῆ, ἀφοῦ δλα τὰ εἰδη ποὺ σαφῶς διαβάζονται ταχιδίζουν μόνο μὲ τὶς ἀνάγκες μιᾶς τέτοιας δουλειᾶς.

Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔχει, φυσικά, καμιὰ θέση δι χαρακτηρισμὸς τῶν γραμμάτων πώς εἶναι τοῦ 3ου π. Χ. αἱ (κι ἀντὸ δείχνει πόσο ἐπικίνδυνο εἶναι νὰ κρίνουμε ἀπὸ τὸν τύπο τῶν γραμμάτων, δταν μάλιστα αὐτὰ εἶναι πολὺ μικρὰ καί, πολὺ περισσότερο, τόσο φθαρμένα δπως ἔδω).

Ἡ στήλη εἶναι σπασμένη ἀριστερὰ (ἐνῷ ἀπὸ τὴν δημοσίευση ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωση πώς διατηρεῖ ὅλο τῆς τὸ πλάτος). Δινω ἔδω ἔνα τὶς διαστάσεις, ποὺ δὲν εἶναι δισμένες μὲ ἀκρίβεια στὶς παλιότερες ἐκδόσεις: Ὡψ. 0,96, μέγ. πλ. 0,415, πάχ. 0,09. Τὰ γράμματα (δχι ἀκριβῶς στοιχηδὸν) ἔχουν ὥψ. 0,007 μὲ διάστιχα 0,004, ὥστε ἔχουμε ὥψος στίχου 0,011 μ.

Στὸ ἀπόγραφο ποὺ ἀκολουθεῖ ὑπογραμμίζω τὰ μέρη ποὺ ήταν κιόλας διαβασμένα (ὅσο αὐτὰ συμφωνοῦν μὲ τὴ δική μου ἀνάγνωση, γιατὶ παρουσιάζονται μερικὲς φορὲς ἀποκλίσεις, ποὺ τις ἔχω ἐλέγχει ἐπίμονα ἐπόνω στὴν πέτρα).

'Απόγραφο

ΣΥΚΑΣ

ΑΞΙΜΥ . . . . . ΟΚΛΕ
ΑΡΔΓΟΣ ε

ΣΠΑΡΝΙ Μ ΝΑΙ ΔΩΔ ::

ΙΑΔΑΜΟΤΕΛΕ

ΝΔΡΔΝ :::: ΑΜΑΓΙ

ΙΜΠΙΩΦΘΕΟΦΙ ::::

ΛΕΞΙΔΝ :::: ΘΕΟΔΔΡΔΗ

ΙΟΧΙΔΝ :::: ΗΕΛΑΙΟΥΜ

ΧΑΛΑΚΕΝΑ ΖΔΔ!

ΘΕΟΦΙΔΛ

ΔΙ:::: ΟΔΕΛΙΣΚΛΝ::: Κ ΙΚΟΝΙ

ΜΜΑΤΔΝ ΙΑΡΔ

15 ΔΙΠΡΙΣΤΙΔΝ ΕΡΝ ΔΝ::::

ΚΗΞΥΔΛΝΑΓΛΓΑΣΕΙΣΚ Γ

::::ΑΓΑΛΜΑΤΔΝΓΛΥΦΑΣΕΥΒ

ΝΡΥΞΟΥ :::: ΣΦΥΡΙΔΑ

ΓΛΓΑΣΕΙΣΚΕΝ

20 ΕΡΥΟ

Ν:::

ΖΝΠΕΛΕ

ΚΑΙΡΑΙΝΟΙΝ

ΣΟΛΓΩ!

25 ΧΕΡΑ

ΖΠΕΛ

€ ΣΑΝΤ!

II ΙΔΥ

ΠΑΡΚΑ

30 ΥXXXX

ΝΙΣΙΝ

ΔΙΧ ΟΣ

ΙΡΚΑ

35 ΡΑ

ΕΥΚ

ξ

:: ΔΑΡΔΑΝΑ

NANT O

::::

ΜΑΡΗΣΑΙΝ

ΚΟΝΟΙΟΣΣΑ ΔΗΤΟΣΘΕ ΡΟΣ ΡΙΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ
 Ν ΧΟΡΑΓΙΑΝ
 ΝΙΚΙΝΙΔΕΦΑΝΤΟΣΔ Ο ΡΑΤΗΣ ΙΚ ΔΗΙΟΣ :::: ΝΙ
 3 ΣΙΙΙ
 1
 45 Ο ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΓΔΗΗ ΙΚ
 ΣΕΙ ΔΔΩ ΤΙΟ ΦΑΝΤΟΣΤΑΡΟ
 ο
 ονο
 Ν οε ο
 50 ΤΟ ΦΕΣΙΟΣΣΙΝΕΛΕ ΑΝ
 Τ ΛΙΣΤΟΣΣΕΥΝΟΟΣ ΤΗ ΟΛΛΑΝ Σ
 Φ Ν Σ Υ ΡΟΝ ΣΙΙΙ ΑΝΙ ΝΙΟΣ Ν ΚΟΣΤΡ
 ΕΩΔ ΣΔΚ ΑΝΜΕΓΑΚΑΗ ΟΛΛΑΣΙΝ ΟΡ
 10 ΣΑΡΙΑΝΔΑΜΟ Δ ! Ο ΒΑΗΕ
 55 Α ΧΑΣΙΑΚ Δ οε Ν
 56 ΙΔΑ :::: ΡΟΥΣΠΙ Ρ ΝΗ ΣΙΑΣ:::
 564 ΝΟΥΘΕΝΡΙ ΣΞΕΚΗ ΡΟΥΘΡΑΣΥΜΗΔΕ:::::: Υ ΙΟΥ ΑΝΡΙΦΑ
 568 ΝΔΡ ΜΝΑΖΑΡΕ Σ ΡΙΟΚΟΝΑ:::::: ΑΔ ΑΛΗ ΡΕΤΡΙΑ
 57 ΠΔ ΦΟΙΜΟΣ ΔΛΝΙΡΡΟ ΑΣΤΙΑΣ:::::: ΕΡΡΙΟ Ν
 ΔΑΝΙΚΟ :::: Γ ΔΗ ΙΟΚΑΣΙΔΑ ΑΝΤΟ ΕΑΝΟΛΥΜ
 ΜΕΡΙΔΑΝΗΡΑΚΛΕΙΔΑΣ ΡΥΠΡΕΙΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΣ ::::
 60 ΙΔΛΟΣΣΣΥΜΙΟΥΟΒΕΛΗ ΣΩΣΤΡΒΙΟΥ ΚΛΕΙΜΑΧΟΣ ΠΕΡΟΥΡΟ
 ΥΣΑΤΥΡΟΣΣΣΤΥΓΑΣΤΡΙΩΝΣΑΤΥΡΟΣ ΣΥΓΑΣΤΡΙΑΝΔΛ
 ΤΡΙΠΛΗΣΑΤΥΡΟΣΣΙΣΟΝΑ ΙΑΣΑΣΤΙΑΣ-ΗΙΣΙΔΑΡΙΔΝΙΑΡ
 ΙΑΣΑΝΔΡΙ ΣΥΓΑΣΤΡΙΟΥ ΔΑΜΟΚΡΑΤΗΣ ΠΦΑΡΜΑΚΙ ΙΛΝ
 ΣΤΡΙΟΥ ΦΙΛΔΝΙΑΓΓΡΟΦΕΔΛΝΦΙΔΝΙΑΓΓΡΟΦΕΝΔΑΜΟ
 65 ΥΜΑΡΗΣΔΕΡΜΑΤΙΔΝΑΙ ΔΛΑΡΟΣΙΟΣ ΙΟΡΜΟΥ ΔΑΜΟΚΡΑ
 ΝΥΡΑΙΔΝΡΥΟΔΕΔΚΑΛΛΙΔΛΗΣΚΑΛΛΙΔΙΟΥ Α' ΣΛΝΟ
 ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣΣΙΣΙΝΔΟΝΙΔΝΕΔΓΕΝΗΣΤ ΣΣΑΡΙΝΔΑΜ
 ΡΑΣΥΗΔΗΤΙΜΑΛΙΑΣΦΙΔΝ ΣΥΓΑΣΤΡΟΥ ΔΑΜΟΤΕΛΗΣ
 ΗΣ::: ΦΟΙΝΙΚΟΣΦΙΔΝ :::: ΣΥΓΑΣΤΡΟΥ ΔΑΜΟΤΕΛΗΣ ::::
 70 ΆΚΑ ΣΙΟΣΣΙΝΔΟΝΟΣΗ ΜΗΝΙΣ :::: ΣΙΝΔΟΝΟΣ ΝΙΚΟΣ
 ΟΣΤΕΛΗΣ :::: ΗΣΙΝΔΟΝΟΣ ΛΥΚΙΑ :::: ΗΣΙΝΔΟΝΟΣ ΚΗΔΟ
 :::: ΗΣΙΝΔΟΝΟΣ ΣΤΟΛΗΣ :::: ΗΣΙΝΔΟΝΟΣ ΣΑΝ
 ΙΚΟΣΦΙΔΝ: ΑΣΜΟΝΟΣ ΟΡΑΣΥΜΗΔΕ:::::: ΕΡΡΙ
 ΑΝΝΟΥΝΙΑΝ ΣΕ

Mεταγραφή

- 1 [---] ΣΥΚΑΣ [-----]
 [---] : : : : [-----]
 [---] ΑΣΙΜ . Ο . . . [Διοκλείδα ; -----]
 [---] ἀρωγός[-----] Ε [-----]
 5 [---] ΗΑΡΝ . . Μ . ΝΑΙ . Α □ □ : : [-----]
 [---] || Α Δαμοτέλει[-----]
 [---] *Α]ρδρωρ[ι] : : : [Α]αμαγγ[ταν-----]
 [---] Ξενοι;ίμωι : || Θεοφίλωι : : || | > [-----]
 [---] Α]λεξίωρ : : . | Θεοδώρωι / [-----]
 10 [---] ΧΙΩΝ : : : || | *Έλαιον μ[έδιμνοι-----]
 [---] ἄλων]χαλκέων Α[ι]φαρο[σι-----]
 [---] Θεοφίλωι[-----]
 [---] ωι : : : *Οδελίσκωρ : ς[α]ι κων[άνσεως-----]
 [---] γρα] μηάτων . . . . . ΙΑΡΩ [-----]
 15 [---] ον πριστίωρ = PN . . ον : : [-----]
 [---] ΚΗ ξύλων ἀγωγᾶς εἰς Κ[ε]γ[χρεάς-----]
 [---] : : : ἀγαλμάτων γλυφᾶς Εὐρ[οντίδαι-----]
 [---] = Ηόξον : : . . Y . . . [Σ]φνρίδα[ι-----]
 [---] ἀγωγᾶς εἰς Κερ[χρεάς-----]
 20 [---] X;]ρυφο[ῦ-----]
 [---] N : : [-----]
 [---] ξύλων πελεῖνων {Ηά;}ρων [-----]
 [---] καὶ πλευθήρων-----]
 [---] ΣΟΩΗ } |-----]
 25 [---] ΧΕΡΑ [-----]
 [---] Σ Η | . [-----]
 [---] < = *Αντι[λ]ό[χος-----]
 [---] || {έλα;}ίον [-----]
 [---] παρκα[ταθέμεν-----]
 30 [---] VXX | < . . . O | KE . OY [.]
 [---] N : : Σιγ[δόρος] [-----]
 [---] λυγ[ν]ος [-----]
 33 [---] π]αρκα[ταθέμεν-----]
 35 [---] PA [-----]
 36 [---] ενκ[άρσιος-----]
 38 [---] : : Ααπαρ[α-----]
 [---] NANT.O . . . . . : : : : : [Εδ]μάρης Αλν[έα]

- 40 [Κορί]νθιος εἰλ[έφ]αντος Θε[όδω]ρος [Έπιδαιν]οιος . . . 'Ελέφαντος
 [- - -] N[. . . . .] Χοραγίαν [- - -]
 [- - -] N : : : 1111 [Έ]λέφαντος Δ[αμ]ο[κ]ράτης [Σ]ικ[ν]ώνιος : : : . NI..]
 [O - - - Σ : : : - - - AΩ ..]
 [- - - I - - -]
- 45 [- - - - - . . . ἐλέφαντ;] o[σ] Δαμοκράτης [Έρ]γώνης [Σ]ικ[νω]-
 [νιος; - - -] ΣΙ . . ΔΑΟ TΙΟ [ἐλέ]φαντος ΤΑΡΟ . .]
 [- - - O - - -]
 [- - - - σινδ]όρο[σ] - - - - -]
 [- -] N - - - OΣ - - - O - - -]
- 50 [ἐλέφαν]το[σ] . . . 'Ε]φέσιος : 11 'Ελέ[φ]αν[τος - - - - -]
 [- - -] Ε[ν]λιστος Εύνυος . . . TH . . [Κ]όλλα[νσιο]ς [- - - - -]
 [- -] Φ.Ν.Σ — — Y. . PON . . Σ::: | . ΔΝΙ.ΝΙΟΣ Ν[ι]κοστρ[άτου - -]
 [- -] EO A. Σωκ[ράτης] AN Μεγαλε[ιδας] K]όλλα(r)σιν. OP
 [- -] IO . . . ΣΑΡΙΑΝ Δαμο - - - Δ [Ν]ι[κ]οτέλης [- -]
 55 [- -] A XΑΣΙΑΚ Ω OΣ N : : - -]
 [- - 'Εχτρο]ιδα[ι] : : 111 POYΣ III P NH ΣΙΑΣ : : [. . .]
- 56 A [ΝΟΥΘεαρ[ων] - - EKH. POY Θρασυμήδης :: [Χρ]υ[σ]ίον 'Αντιφάνης]
 56 B [. .] NΩΡ Μγασαρένς PIOKONA : . C ΑΔΔΩΝ PETRIA
 [. .] ΗΩ ΦΟΙΜΟΣ . . ΕΩΝ - Γρο[φέων] 'Αστίας: :: Ηγιό[νων] 'Αντ[ιφ-]
 [άρης - -] 'Ελλάρικη[σ] : : : | Βρ]όγχων [Δ]ιοκλείδα[σ] . . 'Ελέφ]αντος Θέων'Ολυμ-
 [πίωνος - -] μερίδων 'Ηρακλείδας [Σ]τυπλείον Ηάμφιλος 1111
- 60 [- -] ΙΛΑΟ - - C ΣΥΜΙΘΙΟΥ Θέων + + ΣΟΣΤΡΕΙΟΥ Κλεμαχος ΗΕΡΘΥΡΟ
 [- -] Ζυγάστρο]ν Σάτινδος + C Ζυγαστρίων Σάτινδος. Ζυγαστρίων ΑΑ
 [- -] Ζυγαστρίων Σάτινδος + C 'ΑΣ 'Αστίας . 111 Σιδαρίων Σάτιν[ρ-]
 [ος - - - - -] + Αλσάνωρ | . Ζυγαστρίου Δαμοκράτης II Φαρμακίων
 [- -] Ζυγαστρίου Φίλων C 'Αγγροφέων Φίλων + 'Αγγροφέων Δαμο[. .]
- 65 [- -] Ε]δμάρης δερματίων αι[γ]δην ἀρδόσιος + Όφουν Δαμοκρά[η.]
 [σ - -] NYPAΙΩΝ Ηνθέας Καλωιδίων + C Καλλωιδίουν Αλοάνω[ρ] . .]
 [- - -] Νικόστρατος + <Σ> Σινδονίων Σωρένης τ[ε]σσάρων Δαμ[. . .]
 [- - -] Θ]οασυμήδης + ΜΑΔΙΑΣ Φίλων. Ζυγάστρου Δαμοτέλης
 [- - -] ΗΣ : : : 11 Φοίτρως Φίλων : : Ζυγάστρου Δαματέλης : : : . 111
- 70 [- - Δε]ψάλ[α]ρ]σιος οινδόνος Ν[ευ]μηνίς : : Σινδόνος Νικόρ[ιρατος]
 [- - -] : : . + Σινδόνος Δυκία : : . 11 < Σινδόνος κῆδος
 [- - -] : : < + Σινδονοστοκῆς : 111 Σινδόνος Σαν[γίων - - -]
 [- - -] Φοίτρως Φίλων : "Α[κ]μορος Θρασυμήδης : : + < Πρι[σίων - -]
 [- - -] ANNOYNIANΣΕ [- - - - -]
- 75 [- - - - -] P [- - - - -]

 $\Sigma \chi \circ \lambda \iota \alpha$

Στ. 1. ΣΥΚΑΣ. Εύχαριστως θὰ διάβαξα Συγάσ[τρων], λέξη ποὺ θὲ παντεῖσσουμε συγχὰ παρακάτω· ὅμως μὲ δλη τὴν καλὴ θέληση, καὶ παρὰ τὴν κάποια ἀνθεκτιστητα γιὰ τὸ Σ, τὸ Κ εἰναι βέβαιο.

Στ. 3. ΑΣΙΜ. Καὶ ἐδῶ ἡ εὐπρόσδεκτη ἀνάγνωση [Θρ]ασυμή[δης] δὲν εὐσδεῦται ἀπὸ τὴν πέτρα.

[4]οὐλε[ίδα]. Τὸ ὄνομα δὲν βρίσκεται σὲ ἀλλες οἰκοδομικές ἐπιγραφές, εἰναι ὅμως γνωστὸ γιὰ Μεγχρίτες ἀπὸ ἀλλα ἐπιδικυριακὰ ἔγγραφα (IG IV² I 71 στ. 41, 50, 63 καὶ 67).

Στ. 4. Δαμοτέλε[ι]. Ἀγνωστος ἀπὸ ἀλλοῦ, τὸν συναντοῦμε καὶ παρακάτω (στ. 69).

Στ. 6-7. Α||ρδων[ι]. Ἐπιδιόριο ὄνομα, γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ τῶν πεσόντων στὸν Πισθύδ (IG IV² I, 28; 134). Ο Δαμάγητος εἰναι γνωστὸς ως ἀγγελιαφόρος ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴ τῆς θυμελεποιίας (Ξ. ἀ. 103: 42, 70, 78). Καὶ ἐδῶ δὲν ἀποκλείεται ἡ ἀποστολὴ του νὰ ήταν ἡ ἴδια, δὲν ἔχουμε ὅμως κανένα θετικὸ τεκμήριο για αὐτό.

Στ. 7-8. Ξενοι[ι]μιτι. Η συμπλήρωση ἐντελῶς διοθετεικὴ ἀπὸ τὴν IG IV² I 28: 80. Ἀλλο γνωστὸ ὄνομα Ἐπιδικυρίου εἰς οιμος εἰναι Χρήσιμος (Χρηζίμου) ἀπὸ τὸ στίχο 148 τῆς ἴδιας ἐπιγραφῆς.

Στ. 8. Θεόδωρος ἐργάνως γνωστὸς ἀπὸ ἀλλη οἰκοδομικὴ ἐπιγραφὴ (110:37).

Στ. 10. Ελαίον. Η μνεία τοῦ ἀδόκητου αὐτοῦ σὲ οἰκοδομή ὄλικοῦ μᾶς δίνει τὴν πρώτη νύξη γιὰ τὴν εἰδικότερη φύση τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιγραφῆς μας. Η:θανὸν τὸ λάδι νὰ ήταν χρήσιμο στὴ διετήρηση η καὶ στὴν ἐπεξεργασία τοῦ ἐλέφαντα.

Στ. 11. [ἄλων] χαλκέων Α[λ]ιπάρο[οι]. Η συμπλήρωση ἀλων ὑποθετικὴ, στηριγμένη στὸ ἐπίσης λειψό IG IV² I, 110: 5. Συμπληρώνω Αλιπάροι (καὶ ὅχι Ισανοροι, ὅπως διάβαξε δ Fraenkel κατὰ τὸ IG IV² I, 96) ἀφοῦ τὸ Α εἶγαι καθαρότατο καὶ τὸ ὄνομα βρίσκεται καὶ παρακάτω (σ. 63 καὶ 67), ὅπου πάλι τὸ Α ὑπάρχει.

Στ. 17. Συμπληρώνω Εὐρ[ι]ονίδαι]. Γνωστὸ ὄνομα Ἀθηναίων καὶ λιτεχνῶν. Η παλαιότερη υπογραφὴ εἰναι ἀπὸ μιὰ βάση ἀγάλματος στὴν Τανάγρα (IG VII 552), στημένου γιὰ νικητὴ τῶν Βασιλείων, ποὺ θεσπίστηκαν τὸ 371 π. Χ. Ο τύπος τῶν γραμμάτων (βλ. Loewy, Inschriften griech. Bildhauer ἀρ. 133) δὲν φέρνει τὴν ἐπιγραφὴ κατω ἀπὸ τὰ μέων τοῦ 4ου π. Χ. αἱ., ὥστε θυμάσια μπορεῖ νὰ πρόκειται γιὰ τὸ ἴδιο πρόσωπο, καὶ δικαίωτέχνης, νεώτερος, νὰ ἐργάστηκε, σὰ βοηθὸς τεχνίτης, στὸ ἀγαλμα τοῦ Ἀσκληπιεῦ, καὶ ἀκριβέστερα στὶς μορφὲς ποὺ στόλιζαν τὴν βάση του (πρδ. Παυρ. II, 27, 2).

Μένει ἀκόμα τὸ ἔγδεχόμενο νὰ πρόκειται γιὰ κάποιαν ἄλλη γλυπτικὴ ἐργασία (ἀσχετὰ μὲ τὶς ἐπιφυλάξεις ποὺ διατυπώνω στὸ εἰσαγωγικὸν σημεῖον). Καὶ τότε, ἀφοῦ εἶναι βέβαιο πῶς ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ τὸ ναῦ, δὲν μένει παρὰ νὰ ὑποθέτουμε πῶς τὰ ἀγάλματα αὐτὰ εἶναι τῶν δειτωμάτων.

‘Αλλὰ ἀνεξάρτητα ἀπὸ αὐτό, τὸ σημεῖο τοῦτο μᾶς ἀνοίγει μὲ καὶ νούργια δῆψη στὸ πρόβλημα τῶν καλλιτεχνῶν τῶν δειτωμάτων αὐτῶν, μὲ τὴν νέα δροσογία «ἀγαλμάτων γλυφά», που δείχνει πῶς ὁ γνωστὸς ὡς τώρα δρός «τίποις ἐργάσασθαι καὶ παρέχειν» δὲν μπορεῖ νὰ εἴγαι ἐντελῶς ἰσοδύναμος μὲ αὐτὸν, ὅπως ἔτειναν νὰ πιστέψουν οἱ μελετητές¹, καὶ πῶς θὰ πρέπη νὰ ξαναγυρίζουμε στὴν ἀρχικὴ ἀντίληψη τύπος — πρόπλασμα. ‘Η ἀντίρρηση τοῦ Crome (Ἑ. ἀ. σ. 17) πῶς ή ἀντίστοιχη ἀρχαία λέξη είναι παράδειγμα, ὑπερνικέται μὲ μιὰ μικρὴ τροποποίηση ποὺ πρέπει νὰ γίνη δεκτή. Τὸ παράδειγμα είναι μᾶλλον κάτι ἀντίστοιχο μὲ αὐτὸ ποὺ δηλώνει καὶ ή κοινὴ σημασία τῆς λέξης καὶ ποὺ ἔμεις θὰ τὸ διατυπώνημε μὲ τὸ «ὑπόδειγμα». ‘Ακριβῶς μάλιστα οἱ μαρτυρίες ποὺ φέρνει στηρίζουν τὴν ἐρμηνεία ποὺ προτείνω, γιατὶ τί πρόπλασμα (πήλινο) «λεοντοκεφαλᾶν ἔγκαύσιος» θὰ μπορούσαμε νὰ ψανταστοῦμε; Μόνο φυσικὰ μιὰ μαρμάρινη πάλι: λεοντοκεφαλὴ θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμεύσῃ γιὰ δείγμα μιᾶς τέτοιας ἐργασίας. Καὶ, ἀπὸ τὴν Ἐπίδαυρο πάντα, ἔχουμε μιὰ τραχὴ μαρτυρία τοῦ τρόπου αὐτοῦ τῆς ἐργασίας τῶν ἀρχαίων, τὸ κιονόκρανο τῆς θόλου, ποὺ βρέθηκε φυλαγμένο μὲ ἴδιατερη φροντίδα (καὶ ἀχρησιμοποίητο) καὶ ποὺ σωστὰ θεωρήθηκε πῶς εἶχε χρησιμεύσει γιὰ ὁδηγὸς στὴ δουλειὰ τῶν μαστόρων ποὺ θὰ σκάλιζει τὰ κιονόκρανα².

Στ. 18. [Σ]φυροίδα. Τὸ δημούχο δὲν εἶναι μαρτυρημένο, ἔκτος δημως ἀπὸ ἔχην τοῦ Σ., τὸ ὑπόλοιπο διαβάζεται καθαρὰ καὶ ή μορφή του εἶναι κανονική. Ηρό. τὸ Σφυρός (Πλασ. II. 28, 4) καὶ Σφυρόδας BCH 27, 275.

Στ. 22. ἔνθλιων πελεῖνων. Ἀφοῦ στὴν Ἐπίδαυρο ἔχουμε τὸν τύπο πελέων, δι σχηματισμὸς τοῦ ἐπιθέτου, διπλῶς διαβάζεται: ἔδω, εἴγαι κανονικός, καὶ ζεισι (καὶ δχι πελεῖνων) θὰ πρέπη νὰ συμπληρωθῇ καὶ στὴν IG IV² I 106 II 134 (addenda).

Στ. 56A. ΕΚΗΡΟΥ. Δυστυχῶς, μ' ὅλες τὶς προσπάθειες, δὲν μπόρεσα νὰ ξεκαθαρίσω τὶ διαβάζεται πάνω στὴν πέτρα μπροστά ἀπὸ τὸ Θρασυμήδης. “Ισως πρέπει νὰ διαβάσουμε κηροῦ, διπότε ἀντὶ γιὰ E θὰ ἔχουμε — .

¹ W. Crome, Die Skulpturen des Asklepiosteinpels von Epidauros, σ. 16-17.

² Π. Καρβαδία, Τὸ ιερόν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, σελ. 62 ὥπος. 1, δπου καὶ ἡ παλαιότερη βιβλιογραφία.

‘Η μεταχροὰ τῆς ἔννοιας ἄροσις σ’ αὐτῇ τῇ χρήσῃ (ἐπεξεργασία), καὶ καὶ ἀγνωστῇ ἀπὸ ἀλλού, εἴναι εὔκολονόσητη.

Στ. 69. Φοίνικος, στὴ σημασίᾳ ἀσφαλῶς τῆς (πορφυρῆς) βαρῆς.

Στ. 71. Ν[ον]υμηνίς. Συμπληρώνων Νονυμηνίς, θηλυκὸ τοῦ Νονυμῆνος. Τὸ δνομα γνωστὸ ἀπὸ τὰ Μέγαρα καὶ τῇ Βουιτίᾳ (IG VII 153, 2676, 3275, 4229), τὴν Κρήτην (Inscriptions Creticae I σ. 22 № 39) κ. ἄ. ‘Η παρουσία δνόματος γυναικὸς ἔξηγειται ἀπὸ τῇ φύσῃ τῆς δουλεῖας (λεύκανσις αινδύνων). Βλ. καὶ τὸν ἐπόμενο στίχο

Στ. 72. Λυκία, ὃπου δὲν ὑπάρχει ἔχος οὕτε καὶ θέση γιὰ Σ—καὶ νὰ ὑποθέται με ἀκόμα πώς θὰ εἰχαμε τὸ ἀνύπαρκτο οὐσιαστικὰ Λυκίας.

Στ. 73. Σινδοροστολή. Λέξη ἀθηγαύριστη, μὲ κανονικὸ ὅμιος σχηματισμό.

Σαρρ[ίων]. Συμπληρώνω τὸ δνομα ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς θυμελοποίες, ὃπου ἀπαντᾶ συχνότατα ὁ ἐργάνης Σαννίων.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Ἀπὸ μιὰ ματιὰ στὸν κατάλογο τῶν δνομάτων ποὺ παραθέτω στὸ τέλος βλέπει κανεὶς θι πολλὰ ἀπὸ τὰ δνόματα τῆς ἐπιγραφῆς βρίσκονται καὶ σὲ ἄλλες ἐπιγραφὲς ἀναλωμάτων καὶ εἰδικὰ στὴ ναυποιΐα (102) καὶ θυμελοποΐα (103). Ἀφοῦ εἶναι βεβαιωμένο θι ἡ ἐπιγραφὴ μας ἀναφέρεται σὲ ἐργασίες γιὰ τὸ ναό, η συγέτιση μὲ τὴ θυμελοποΐα εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσα· ἐπειδὴ ἀσφαλῶς στὶς περισσότερες περιπτώσεις δὲν πρόκειται γιὰ συνωνυμία ἀλλὰ γιὰ ταύτιση, η χρονικὴ ἀπόσταση ἀνάμεσα στὶς δυο ἐργασίες δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μεγάλη. Τὸ γεγονὸς αὐτό, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἀλλούς συσχετισμούς καὶ πληροφορίες, ἀποτελεῖ ἔνα πρόσθετο στοιχεῖο γιὰ τὴν χρονολόγηση.

2. ΠΑΕΓΡΑ Β

Εἰσαγωγικὸ σημείωμα

‘Απὸ τὴν ἄλλη πλευρά, ἐντελῶς ἀδιάβαστη ὡς τὰ σήμερα, διαχρίνονται ἐλάχιστα, σὲ ὅσα σημεῖα τὸ μάρμαρο ἔχει φαγωθῆ κάπως λιγότερο.

‘Η ἐπιγραφὴ εἶναι τυσικὰ καὶ αὐτὴν οἰκοδομική, δὲν γίνεται ὅμως φανερὸ ἀπὸ τὰ σωζόμενα λείψανα τοῦ κειμένου ποῦ η σὲ τὶ εἰδους κατασκευές ἀναφέρεται. Πάγιας, μερικὰ σημεῖα—ὅπως η λέξη δρυκταὶ στ. 24, 28 κ.ἄ. καὶ τὸ ωείθρου ἀγκαθάρσιος, στ. 25—γεννοῦν μερικές ἀμφιδολίες, ην ἔχουμε ἐργασίες ὅμοιες μὲ τῆς πλευρᾶς Ληπτούν ἐργασίες ἀσχετες μὲ τὸν γαό.

Κάτι: τέτοιο δὲν ήταν ἀσυνήθιστο, ἀφοῦ βλέπουμε νὰ ἀναγράφωνται στὴν ἴδια πέτρα (βλ. IG IV° I 106 καὶ 108) δαπάνες γιὰ διαφορετικὰ κτίρια. Λογικὸ εἶναι: νὰ ὑποθέσουμε πώς η μιὰ πλευρὰ τῆς πέτρας ἔφτασε

γιὰ τὶς δαπάνες τὶς σχετικὲς μὲ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ κατόπιν χρησιμοποιήθηκε καὶ ἡ διαθέσιμη πίσω πλευρά.

‘Ἄξιοσημείωτη στὴν ἐπιγραφὴν αὐτὴν εἶναι: ἡ μνεῖα τῶν μηνῶν, ἀπὸ ἔπου μποροῦμε νὰ συμπεράνουμε καὶ γιὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἔργου. Ἀρχιτέσσυμε (σ' αὐτὰ ποὺ τυχαίνει νὰ διαβάζωνται:) ἀπὸ τὸν Πάγανο (στ. 8) καὶ τὸν Ἀπελλαῖο (στ. 14), τὸν δέκατο καὶ τὸν τελευταῖο ἑνὸς πρώτου χρόνου καὶ μπαίνουμε σ' ἕνα δεύτερος χρόνο, ἀρχιτέσσυμε ἀπὸ τὸν πρῶτο του μῆνα, τὸν Ἀξόποιο, στ. 19. Τὸν Ἀξόποιο τὸν συναχτοῦμε πάλι στὸν στ. 79, ἀλλὰ εἶναι πολὺ πιθανὸν διὰ ἔχουν συμπληρωθῆναι στὸ μεταξὺ δύο καὶ δύο μοιάζει ἔνας χρόνος, χωρὶς δὲ διάτερος αὐτὸς νὰ μάς ἀφήσῃ ἵχην κάποιου μηνὸς στοὺς φοιτερὰ λειψούς στίχους ποὺ μεσολαβοῦν. Κι αὐτό, γιατὶ δὲ χῶρος τῶν 87 στίχων ἀπὸ τὸν στ. 87, δησοῦ, μετὰ τὸν πρῶτον Ἀξόποιο (διαβάζονται ἀκόμα Ἐρμαῖος στ. 23 καὶ δὲ Τάλεος, στ. 30) ἔχουμε τὸν Ἀργανίτιο (δύδος μῆνα), ὃς τὸν στίχο 74, δησοῦ ξαναγυρίζει δὲ Ἀξόποιος, εἰναι δυστανάλογα μεγάλος γιὰ διάστημα τεσσάρων μηνῶν, ἀροῦ σὲ ἔκταση 18 στίχων χωρᾶς ἡ ἀναγραφὴ δαπανῶν ποὺ πραγματοποιήθηκαν μέσα σὲ δικτὼ διλέκτηρους μῆνες.

Καὶ παρακάτω, μέσα σὲ λίγους στίχους, φτάνονται κιόλας στὸν ἔθδομο μῆνα (Ποσιδαίου στ. 87). “Ἐτοι οἱ ἐργασίες τῆς ἐπιγραφῆς μας φαίνεται διὰ βάστηξην τρία περίπου χρόνια (ἔχουμε μαρτυρημένα 2 χρόνια καὶ 10 μῆνες), ποὺ θὰ πρέπη νὰ τοποθετηθοῦν σ' ἐποχὴν πολὺ κοντινὴ μὲ τὴν κατασκευὴ τοῦ ναοῦ—πιθανότατα ἀμέσως ἔπειτα.

‘Η μεγάλη διάρκεια τῶν ἔργων σγετικὰ μὲ τὴν ἔκταση τῶν δαπανῶν μὲ κάνει νὰ ὑποθέτω πώς δὲν πρόκειται: γιὰ καθευτὸ οἰκοδομικὴν ἐργασία, ἀλλὰ γιὰ εὐτερεπισμοὺς καὶ διαρροήματεις, ἀκόμα καὶ συντήρηση (πρεβ. τὰ ωρίθρον ἀγκαθάρσιος) τοῦ χώρου γενικὰ τοῦ Ἱεροῦ.

Ἀπόγραφο

		Α Δ Α I =	
		I	
		I	
		H	
		S	
		I ΙΑΣΑΡΧΙΚ ΑΤ Υ	
		ΙΟΔΙΑΣΧΑΡΙΚΡ	
		I I ΙΟΣΠΑΝΑΜΟΥ Ι	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
10	ΑΤ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
		K Γ	
		:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
15	ΛΥΚΑΣ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
20	ΑΝΕΙ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
25	Ο ΛΙ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
30	ΑΖΟΣΙΟΥ Ι ΑΚΑΛΙΔΝ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
35	ΠΑΡΑΑΙ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	
40	Υ	:::	
		I ΑΝΑ ΚΑΜΑΝΗΕΥΡ	
		ΙΛΟΥΛΙ	
		I	
		ΝΕΙ :: ΣΚΥΛ	
		ΣΙΟΣ ΡΑΙΝΟΩΝΑ	
		ΕΥΦΑΜΙΔΑΙ :: ΑΓΛΓΑΣ	
		ΗΡΙΚΟΥ Ι ΕΛΛΙΟΥ	

:::: Κ Α
ΜΕΓΔΝΑΕΡΜΑΙΟΥ

A I

ΑΥΤΟ 25 ΘΥΩΚΑ ΟΡΥΚΤΑΙ ΣΕΙ·ΚΑΛΛΙ
ΘΚΙΑ ΕΙ·ΡΟΥΑΓΚΑΔΑΡΣΙΟΣ·ΔΙ
ΧΑΡΗ ΗΑΙΝΔΗ ΝΙΑΣΑΓΛΓΑΣ
ΤΗΑ ΑΓΛΓΑΣΚ ΙΝΙ
ΒΒΒΒΜ ΒΩ·ΥΛ

30 Ο ΟΡΥΚΤΑΙ
Ο Α ΑΓΛΓΑΣ ΔΕΟΥ 30
Ο ΛΥΙ ΘΕΛ
ΔΓΑ

35 ΘΡΥ Ι Δ ΚΑΛΙΝΔΗ
ΔΛΜΟ ΡΤΑΜΙΤΙΟΥΛΙΝ Σ: ΖΛΚΡΑ
ΔΛ ΘΟΝΗ

40 ΙΥΙΡ ΔΙ Δ

ΔΙ ΣΛΙΜΛ

45 ΑΓΤΥ ΔΛ

50 ΘΛΙΜΛ

55 ΑΡΤΥ
55 ΘΡΥΚ
ΣΙ

58 ΕΥΜ

60 Α

60 ΑΓΛΓ
ΑΓΛΓ
ΜΥ

65 ΘΓΑ Δ

69 Α

ΔΛ ΕΥ, Ρ

77 ΑΑ
 Ε ΠΑΛ
 ΑΖΩΣΙΟΥ
 80 ΝΑΝΗ
 ΙΔΙ ΥΤ
 ΓΝΕΑ
 ΣΙΡΕΣΙΟΣ
 ΙΑΡΝΑΝ Τ
 85 -ΑΜΟΥ ΑΤ
 ΙΡΗ Ι Ο
 ΔΟΓ Σ
 88 ΝΑΓΛΓΑΖ

91 ΜΜΑΤΑΓΑΡΟ
 ΟΣΙΔΑΙ ΓΑΣΣΕ
 ΣΤΡΑΤΟΥ
 ΣΤΡΑΤΟΥ

Συμπληρώσεις καὶ παρατηρήσεις

Στ. 2. [Άστυλάδαι. Τὸ δνομα κοινότατο στὴν Ἐπίδαιο.

Στ. 6. [Α]ρχικ[ρ]άτ[ο]ν[ιας].

Στ. 7. ΙΟΛΙΑΣ Χαρικρ[άτους].

Στ. 14. [λε(ι)]χρίκου. [Ά]πελλαιόν. Συμπληρώνω ἔτσι: ἀπὸ γλώσσας τοῦ Ἡσυχίου: λείκρικα: σειρά, σχοινία, πλέγματα (πρβ. τὰ ζύγαστρα τῆς πλευρᾶς Α).

Στ. 23. Μέγαρα 'Ερμαίον. Οἱ δυὸι αὐτὲς λέξεις, συμπτωματικὰ μᾶλλον, εἰναι χαραγμένες μὲ μεγαλύτερα γράμματα (0,008 μ. ἢντι 0,007).

Στ. 25. [ρ]ε[θ]ρον ἀγκαθάροιος.

Στ. 30. [Τε]λέον.

Στ. 37. [Άρ]ταμιτίον.

Στ. 48. [β]ολίμω. Τύπος γνωστὸς στὴν Ἐπίδαιο ἀπὸ ἄλλες ἐπιγραφές.

Στ. 53. Εὖμ[άρης]. Τὸ δνομα τὸ ἔχουμε πολλὲς φορὲς στὴν πλευρὰ Α.

Στ. 68. Εὖμ[άρης]. Βλ. στ. 53.

Στ. 76. ιῶγ [α]ντ[ῶν]. Πιθανὸν [ξύλων] τῶν αὐτῶν.

Στ. 77-78. [δι]-αιρέοιος. Πάλι θὰ πρέπη νὰ προηγήται ξύλων.

Στ. 80. Γάμον [Πρ]ατ[ομηγίαι].

Στ. 86. [Λά]μματα παρ' Ο ..

Στ. 87. [Π]οσιδαί[ον].

Στ. 88-89. ΙΣΤΡΑΤΟΥ. Βλ. κατάλογο δνομάτων.

II. ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΣΚΑΝΑΜΑΤΩΝ

(IG IV 1498)

Εἰσαγωγὴ καὶ σημεῖωμα

Απὸ τὴν ἐπιγραφὴν αὐτὴν γνωρίζομες μόνο λίγες λέξεις (ἀπὸ τὸ στ. 130, σύμφωνα μὲ τὴν χρήθησή μου). Εἶναι δὲ γνωστὸς τύπος τῶν μεγάλων οἰκοδομικῶν ἐπιγραφῶν, χρραγμένη σὲ μιὰ μεγάλη στήλη ἀπὸ γκρίζα σιδερόπετρα (χωρεστόλιθο) σπασμένη λοξὰ ἐπάνω. Οἱ διαστάσεις τῆς εἰναὶ οἱ ἀκόλουθες: μέγ. ὅψις 1,30 (ἀριστερὰ 1,015) χωρὶς τὸ ἔμβολο ποὺ ἔχει ὅψις 0,082, πλάτος 0,937 (0,943 κάτω) καὶ πάχος 0,178 (πάνω) - 0,185 (κάτω). Τὸ ἔμβολο, χτυπημένο λίγο δεξιά, ἔχει πλ. 0,72 (κάτω) - 0,733 (πάνω). Εἶγαι κομμένο συμμετρικά, μὲ μικρότερη ἀπόκλιση (ἀπέχει 0,11 ἀπὸ τὴν χριστερὴν καὶ 0,105 ἀπὸ τὴν δεξιὰν γωνίαν).

Τὰ γράμματα ἀκολουθοῦν καὶ αὗτὰ τοὺς συνηθισμένους τύπους. Εἶναι πολὺ μικρά, ὅψ. 0,005 - 0,006, μὲ διάστιχα 0,004 μ. Ἡ πυκνότητα τοῦ γραψίματος δὲν εἶναι παντοῦ ἡ ίδια. Ἐπάνω ἀντιστοιχοῦν 86-89 γράμματα σὲ κάθε στίχο, ἐνῷ κάτω ἀγεθαίγουν σὲ 106-110 κατὰ στίχο.

Γιὰ νὰ ἔχῃ κανεὶς μιὰ ίδεα πόσο ἀπὸ τὸ τέλος κάθε στίχου μένει ἀδιάβαστο στὸ δεξιό μέρος τῆς πέτρας, δίνω ἐδῶ τὶς ἀποστάσεις ἀπὸ τὸ τελευταῖο γράμμα ποὺ διαβάζεται: ὡς τὴν ἔκρη τῆς στήλης γιὰ μερικοὺς ἔνδεικτικοὺς στίχους: 0,175 καὶ 0,165 μ. στοὺς στ. 125 καὶ 127 ποὺ διαβάζονται: στὸ μεγαλύτερο μάκρος, 0,30 στὸν στ. 118 καὶ 0,29 μ. στοὺς στ. 119 καὶ 128, τοὺς λιγότερο διατηρημένους. Λείπουν δηλ. 20-33 γράμματα περίπου σὲ καθέναν ἀπὸ τοὺς τελευταίους στίχους, ποὺ εἶναι οἱ καλύτερα διατηρημένοι.

Ο τύπος τοῦ κειμένου ἀκολουθεῖ γνωστὰ καλούπια, γι: ἀντὸ δὲν παραθέτω σχόλια, σημειώνοντας μόνον ἐδῶ τὰ λίγα ποὺ χρειάζονται.

Ἄξιοσημείωτη εἶναι ἡ ἐναλλαγὴ τῶν τύπων γίγνονται καὶ γίνονται.

Γιὰ τὴ σύνταξη: (ἔγγύας) ὑπὲρ Ἡρακλείδαν τὸν ἐργάναν βλ. καὶ IG IV 1° 109:115.

Ἡ παρουσία τοῦ ἰωνικοῦ τύπου φρεγία (στ. 129) δὲν πρέπει νὰ ξενίσῃ, δχι μόνο γιὰ τὴν ἐποχὴν (περὶ τὸ 300), ἀλλὰ περισσότερο γιατὶ πρέπει νὰ σκεφθοῦμε πῶς θὰ εἴχε γίνει κάτι σὰν τεχνικὸς δρός (ποὺ ἀκολουθεῖ στὴν αλίση θωρικοὺς τρόπους).

*A πσγραφο

2	<i>EN</i>	5	5
	[<i>το</i>] <i>[λα</i> , ε[<i>λα</i>]ομένω		
	[ελομένω] _ω	I	
		N.....N	
		A	
10	<i>I. Σ..4...P</i>	<i>4Y</i>	<i>10</i>
	$\pi_Q[\sigma t; \varphi]$		
	[πώσω; <i>ν</i> τῶν [αὐτῶν;]		
	[ξινδή[ρων]		
	ἐπιδεκάτου γίνονται δοα[λ]μαὶ οἱ	Αόγος [δανά]ρ[ας] Ε	
	ANOY	ΝΟΣΣ	
15	ξύλω]ν τεραγώνων [<i>εἰς τὸν</i>	$\left[\begin{smallmatrix} \text{ἀμαξ.} \\ \delta o \chi u \end{smallmatrix} \right] \tilde{\alpha}$ τοιμάχοντα Ε[νθο]ν[u]λ' δα	15
		[δοαχμαὶ ν γίνονται δοαχμαὶ	
		N I..M.Ω N	
		Kάροις I N	
	[ξλομένον τὰν τεραγωδί]αν δογμαῖν πέντε τοι[νβδ]ιον [νφαιρεθέντος τοῦ ἐπιδεκάτου γίνονται δοαχμαὶ]	[νφαιρεθέντε]	
20			20
21	ητος τοῦ ἐπιδεκάτου] γίνονται δοαχμαὶ εκάρου γίνονται] δοαχμαὶ ——. Απεδώκαμες "Ιαομεράμοι, οἵς ἔγιναρεν 'Αρχιείης, τῷ;	[νφαιρεθέντος τοῦ επιθ.]	21
23			23
24	Δοαχμαὶ ——. Αόγος δανάς Ξ Ξ Ξ..ΘΠ.1111. Αόγος δαπάνας Π Α. Τ Α.	TIA	24
25	Δ[όγ]ος δανά[ρας]	PΩΠΙΑΡ...O	25
	ΥΚΑΝΕΥΚΝΙ..ΑΥ		
	ξυλ]ηρων ξκασ[τ]ον δέκα		

[εὐαγγελίθεν] τος [τοῦ ἐπιδεκάτου γίνονται δοχμαῖ] *P.O.ΦΑΥΚΑ...P*
[εὐαγγελίθεν] φω. τὸ δεκάπεδον Δοχμαῖ περὶ γῆνον περὶ δοχμαῖ φω. . . [καὶ] Φλένωφ. . . *P.O.ΦΑΥΚΑ...P*
ΠΟΛΛΑ ΣΤ εκατόν, εἰσηγηφ [ζεῦρος] εἰσατόρ δέκα γίνονται δοχμαῖ . . . Α
ΣΩΝ τὰν εὐθύνονταν γραμμάτων χάλιων πεντακοσίων, εἴλοι[έρφω] τὰ[έκατὸν τριαριθμὸν γίγνονται] ταῖς τοι[ᾶς ποτὶ τὰν περια-
[παρ]ισ[σήν] ταν[τί]ν πεντακοσίων γίνονται δοχμαῖ . . . ΚΑΙ . . . Εἰνόψ τῶν πάνων τᾶς τοῦ δῆδαρος το
120 οὐ [ἔ] εἰς τῷ βαλαντὸν τεραποδ[τῶν] τούκοντα, ἔλουμένη τὰν τεραποδίαν δοχμαῖ, ὥραιο[εὗ]έντος [τοῦ ἐπιδεκάτου 120]
ΙΔΙΑΙΔΑΙ τῶν πάνων τῶν [αὐτῶν ἀγωγᾶς τεραποδιᾶν τριάκοντα, ἔκουμένω τὰν [τεραποδίαν δοχμαῖ τοῦ ὄπων, νηραιε-
θέντος τοῦ ἐπιδεκάτου γίγνονται δοχμαῖ] Γ—= . . . Καὶ ΚΕΝΑ.Ο.ΩΙ τᾶ[τι]— . . . τᾶς λευκάντος τ— . . .
. . . ΣΙ ΝΩΝΑΠΕΜ— . . . Η— . . . ἔλουμένω τὸν μέδιμνον ἔκαστον τριῶν ἡμιοβεβίων ὑπαριθμένος [τοῦ ἐπιδεκάτου γίγνον-
ται δοχμαῖ . . .]
Ε.Μ.ΔΟΙΤΟΥ [καὶ] οὐατοῦ ΤΟΥ. ΝΤΑΣΥΝ. ΑΙ περάτω δύοντα καὶ δευτέρων, [εἰ] λοιπέρω δοχμαῦν ἔκαπὸν . . . [νηραι-
θέντος τοῦ ἐπιδεκάτου γί-]
125 τοῦ [τερητοῦ] αγωγὴν τοῦ ὅματος τοῦ τριακούτου δοχμαῖ τοῦ βαλαντοῦ.] ὑφαιρεθέντος τοῦ [ἐπι-
δεκάτου γίγνονται δοχμαῖ] Δαιμοσίχοι ἔγγυψ ὑπὲδον ‘Ηρακλίδαρ τῷ ἔγγωνταν τῷ μετάλλων τᾶς δούξιος ποτὶ τῷ πελαγῶγάν [βάθος]
·ποδῶν] δέκα ἑπτά, ἔλουμένω τὸν πόλια ἔκαστον ἐπὶ ὄβολῶν ὑφαιρεθέντος τοῦ ἐπιδεκάτου γίγνονται [δοχμαῖ—Γ; . . .
ΣΩΝ τὰν μὲν φορητῶν εἴκατε τετόφων τῷ δὲ μετάλλων ἔκαπὸν ἐπενήκοντα δύο γίγνονται [δοχμαῖ] —. ΝΑ
130 ΟΣ σκαραμάτων τρίαν δύον τῷ τέαρον μέρος [τοῦ παντὸς] δοχμαῖν ἐπικατάτων ἐξήκοντα, ὑφαιρεθέντος τοῦ 130
[εἰ] πιδεκάτου γίγνονται]
δοχμαῖ Θ—= . καὶ τὸ ἐπιδεκάτον δοχμαῖ Γ—= | < vacat

III. ΤΕΜΑΧΙΟ ΑΛΛΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ

Μέρμαρο, πού διεκτηρεῖ μόνο μέρος τῆς μᾶς ἐπιφανείας, σπασμένο δλόγυρα. Διαστάσεις: 3ψ. 0,158, πλ. 0,116, πάχ. 0,06 μ. Τὰ γράμματα δὲν εἰναι ἀκριβῶς στοιχηδόν, σὲ σειρὲς ποὺ δριζονται ἀπὸ δριζόντιες γραμμὲς ή κάθε μία. Τὸ ψήφος τῶν γραμμάτων εἰναι 0,0085 καὶ τὰ διάστιχα 0,0058 (3ψ. στίχου 0,0143).

ΤΛΛΟΙ
ΑΜΕΝΗΕ
ΞΥΔΑΜC
ΤΟΞΠΟΔ
ΞΑΡΧΙΤΕ
XXXXX 日日
- AI —

Τὸ κομμάτι, ᾧ καὶ τόσο μικρό, μᾶς δίνει ἀρκετὲς πληροφορίες.

Στ. 1. -- *Me]ιάλ(λ)οι* (;) - -

Στ. 2. [- - *'Αλκ;]αμένης* - -

Στ. 3. - - *Ἐγδαμο[ς]* - -

Στ. 4. [- - *δρύγμα]τος ποδ[ῶν* - -]

Στ. 5. [- - *Θιαῖο]ς 'Αρχιτέ[λεος* - -] Ηρ6. 108:139.

IV. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΕΣ ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

Έκτὸς ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ 1498, ποὺ παραπέμπει στὸ IG IV, δλοι οἱ ἄλλοι: ἀριθμοὶ (τριψήφιοι τὸ πολὺ) ἀκολουθοῦν τὴν ἀριθμησην τῶν IG IV 1². Σὲ παρένθεση σημειώνονται ποὺ ἀλλοῦ, σὲ ἐπιγραφὲς ἀπὸ τὴν Ἐπιθυρο, ἔνανθρισκονται τὰ ίδια δνόματα μὲ προτίμηση στὶς ἀλλες οἰκοδομικές ἐπιγραφές.

Μὲ διατερίσκο σημειώνονται δοσα δνόματα ποώτῃ φορὰ μπαίγουν στὴν προσωπογραφία τῶν Ἐπιθυρίων, καὶ βλέπουμε νὰ πλουτίζεται: ἔτοι κατὰ 13 ἀκόμα δνόματα—δυὸ ἀπὸ αὐτὰ μοναδικά, δυο ἕξαρ, σὲ δλη τὴν γνωστὴ ἐλληνικὴ δνόματολογία (Δαμάστιχος καὶ Σφυρίδας).

Αἰσανωρ 118 A 11, 63, 63 (πρ. Αἰσαν-
νορίδας 96:25).

Δαμοκράτης Σικυόνιος 118 A 42, 45,
63, 65.

*Ἀντιφάνης 118 A 56A (102:301).

Δαμοτέλης 118 A 6, 69, 70 (200).

[Γ]ρ[χ]ιας 118 B 6 (10518).

Δαμ[-] 118 A 67.

*Ἀρχικράτης 118 B 6.

Δαμο[-] 118 A 53, 64.

*Ἀρχιελῆς 1498:22 (108:156, 160,
167).

Ἐλλάνικος 118 A 58.

[Δ]αμάγη[τος] 118 A 7 (108 passim).

Εὐθ[-] 118 A 17. Πιθανῶς Βούβουλ[θης]
(βλ. Σχόλια).

*Δαμάστιχος ἐγγίας 1498:127. *Αμαρ-
τύρητο.

*Εὐθεωλίδας 1498:15.

Εῦδαμος, τεμ. στ. 3 (βλ. 102:49, 259)

- * Εὔμερης 118 A 39, 65, B 53, 68 [118 B 58, 68].
- Εῦνους 118 A 51. Γνωστό σύνομα τῆς Επιδαύρων.
- * Εὐφαριθέας 118 B 13 (Εὐφαριθης IG IV 184, Αἴγαντα).
- * Ηρακλείθεας 118 A 59, 1498 : 127 (πρβ. 106, 109).
- Θεαρή[ων] 118 A 56 A (110 : 41, 43, 111 : 6).
- Θεόδωρος 118 A 9, 40 (110).
- Θεόφι[λος] 118 A 8, 12 (2818).
- [Θεοτοκί], τεμ. στ. 5 (πρβ. 108 καὶ 139).
- Θρασυμήθης 118 A 56 A, 69, 74.
- Καλλί[-] 118 B 24.
- * Κλειμαχης 118 A 60 (Μεγαρεὺς IG VII 27, 5, Ἀττικὴ IG II 880).
- * Λυκία 118 A 72.
- Μεγακλεί[δες] 118 A 53 (103, 66, 98) Μέγων 118 B 2 (103 : 43).
- Νικόστρατος 118 A 52, 68, 71 (103 passim κ.λ.).
- Νικοτέλης 118 A 54 (101 : 46).
- * Νίουμηνης 118 A 71. Βλ. παρατηρήσεις καὶ προσθ. IG II² 12230.
- Ναύπλιον, Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον
- * Πάσμαλος 118 A 59. (Δὲν εἰναι γνωστὸ τιὰ τῆς Ἐπιδαύρου, Βλ. 468). Πυθέας 118 A 66 (δὲν βρίσκεται σὲ οἰκοδομικές ἐπιγραφές, Βλ. 2).
- Σανν[των] 118 A 73 (103 passim).
- Σάτυρος 118 A 61 (bis), 62 (64 : 2).
- Σίμων 1498 : 125 (115 : 18).
- *[Σ]φυρίθεας 118 A 18. Ἀμαρτύρητο. Βλ. παρατηρήσεις.
- * Σωγένης 118 A 67 (IG IV 824, 8, Τροιζηνίας).
- Σωκράτης 118 B 36 (Συχνό, ἀλλὰ ἔχει σὲ οἰκοδομικές ἐπιγραφές).
- Φίλων 118 A 64 (bis), 69, 70, 74 (98, 102, 103).
- Φρίκων 118 B 15 (102 passim).
- * Χαρικρ[άτης] 118 B 7.
- * Χαρόν[δες] 118 B 26.
- αμένης τεμ. στ. 2 (πιθανῶς *Αλκαμένης)
- στρατος 118 B 88, 89. (Πιθανῶς [Ἐπι]-στρατος, ἔγγυος γνωστός ἀπό τὴν ναοποίᾳ 102 : 23, 28, 40).

Σ. I. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ